

ARNHEMSCHE COURANT.

De prijs dezer Courant, die geregeld vijfmaal 's weeks wordt uitgegeven, en wel op Dingsdag, Woensdag, Donderdag, Vrijdag en Zaterdag, is f 5 in de drie maanden.

WOENSDAG 25 FEBRUARI.

De prijs der Advertentie, is f 1.00, en voor f 1.00 daarboven 20 centen, behalve 35 centen voor elke plaatsing.

Pensioenen.

VI.

„Geen pensioen wordt verleend dan op aanvraag van of van wege de belanghebbenden,” lezen wij in artikel 22 van het wets-ontwerp. Wanneer het bestuur derhalve meent, dat de ambtenaar voor zijne betrekking niet meer geschikt is, kan de koning hem ontslaan, maar hij kan hem geen pensioen verlenen. Daar moet de ambtenaar om vragen. Hoe rijmt dit met het *regt* van den ambtenaar op pensioen, door den minister erkend? hoe met den dwang, door welken men hem *verplicht* voor zijn pensioen te zorgen, ook wanneer hij van dit afstand zou willen doen? Wanneer hij een *regt* heeft op pensioen, is de staat, ook zonder aanmaning der belanghebbende partij, verplicht, hem dat *regt* toe te kennen; mag hij niet wachten, tot dat hij er om vraagt. Wanneer men den ambtenaar, die genegen is om afstand te doen van zijn *regt* op pensioen, desnietteenstaande een gedeelte van zijn pensioen onthouden mag, — dan ten minste is het dure pligt, dat pensioen terstond uit te betalen, wanneer de ambtenaar ontslagen is. Men heeft het ingehouden, ten einde het te betalen; er blijft dus niets over dan het ook te doen, of de daarvoor ontnomene penningen terug te geven met de interessen.

Het ontwerp eischt van den ambtenaar zekeren ouderdom of een bepaald aantal jaren, om op pensioen aanspraak te kunnen maken. Maar heeft hij nu niet het *regt*, om zijne in het pensioen-fonds storte gelden terug te vragen, wanneer hij die dien tijd heeft afgevoerd, en hem dus geen pensioen verleend was worden? Zoo die teruggave reeds *pligmatig* schijnt voor den ambtenaar, welke afgezet is, gelijk wij dit vroeger meenen te hebben aangezond, — hoe veel krachtiger moet die *verplichting* zijn, wanneer het iemand geldt, wiens onvermoede werkzaamheid hem eenen vroegen ouderdom heeft veroorzaakt, waardoor zijn ontslag noodzakelijk geworden is, nog voordat hij aanspraak op pensioen heeft. De koning kan hem niet helpen door pensioen; dit verbiedt de wet. Hij mag er niet om vragen, dewijl hij niet in de termen der wet valt; maar heeft hij nu niet de billijkste en *regtmatigste* aanspraak, om de gelden terug te vragen, welke hij in het pen-

sioen-fonds stortte? Hij betaalde die gelden, om zich het *regt* op pensioen te koop; nu ontvangt hij geen pensioen, men behoort hem dus ook den prijs, welken hij voor de hem niet geleverde zaak betaalde, terug te geven. In het dagelijksch leven zou men den man, die dit weigerde, met de vingers nawijzen; de maatschappij zou hem als een toonbeeld van oneerlijkheid schuwen: — en kan dan voor den staat billijk en *regtvaardig* wezen, wat onder bijzondere personen met de eerste beginselen van *regt* en *zedelijkheid* strijdt?

Om aanspraak op pensioen te hebben, eischt het ontwerp vijf-en-zestig-jarigen ouderdom en veertig-jarige dienst. In twee gevallen slechts kan men ook voor dien tijd pensioen erlangen: 1°. wanneer men, »in of door de uitoefening zijner »functiën, hetzij ten gevolge van geweld- »dadige aanranding of van verzet, hetzij »van met gevaar gepaard gaande dienst- »verrigtingen, wonden of gebreken heeft »bekomen, die volstrekt ongeschikt ma- »ken den staat langer te dienen,” en 2°. »in »geval de ambtenaren, na tienjarige dienst, »uithoofde van ziels- of lichaamsgebre- »ken, voor de waarneming van hun ambt »ongeschikt zijn, mits ten aanzien van hen, »die minder dan 60 jaar oud zijn of minder »dan 35 jaar dienst hebben, de oorzaak »der ongeschiktheid bewezen worde door »eene beëdigde verklaring van twee des- »kundigen, te benoemen door den kan- »tonregter der woonplaats van den be- »langhebbende. De kantonregter gaat tot »voorschrevene benoeming niet over, dan »op aanvraag van het departement van »algemeen bestuur, waaronder de belang- »hebbende behoort.”

Wat nu het laatste geval betreft, — wie zijn hier die deskundigen? Daar er van *ziels- of lichaamsgebreken* gesproken wordt, zou men hier alleen aan geneesheeren denken. Maar neen, deze bedoelt de minister, blijkens de memorie van toelichting, niet. Want daar lezen wij, dat men met die gebreken »afnemende lig- »chaamskrachten of zielsvermogens be- »doelt, die ongeschiktheid te weeg bren- »gen, en zich wel in de dagelijksche »dienstverrigtingen openbaren, maar waar- »van de oorzaak aan te wijzen buiten het »bereik ligt van den arts.” Maar, voor- eerst, wat geeft de minister om de oor- zaak? het zou veel eer schijnen, dat al-

leen het uitwerksel bij hem in aanmen- king behoorde te komen, de *ziels- en lichaamsgebreken* zelve, niet de wijze, waarop die ontstaan zijn. De arts schijnt de eenige geschikte man tot het onder- zoek van *ziels- en lichaamsgebreken*. Wij beklagen daarom den armen kantonreg- ter, wiens perplexiteit groot moet wezen, wanneer hem, geroepen om *deskundigen* te benoemen, verboden wordt de enige personen, welke hier deskundigen zijn, daartoe aan te wijzen.

De minister heeft het voornemen, om *wachtgelden* uit te reiken, niet laten va- ren; hij spreekt er uitdrukkelijk van in het ontwerp en bepaalt, dat de tijd, ge- durante welken men, buiten betrekking zijnde, wachtgeld genoten zal hebben, als dienstdtijd zal worden aangerekend. Het is de grófste ongerijmdheid, iemand, als dienstdtijd eenen tijd aan te rekenen, waar- in hij geene diensten bewees, en hem naderhand te beloonen voor niet bewezen diensten. Hij, die de diensten *verricht* heeft, maar zijn ontslag nemen moet, vóór dat hij in de termen der wet, om op pensioen aanspraak te kunnen maken, valt, krijgt niet alleen niets, maar *ver- klaart* zelfs den prijs verbeerd, *merk- ken* hij reeds vooruit voor zijn pensioen betaald heeft, en hij die stilletjes in lui- heid en ledigheid zit te *wachten*, wordt voor dat stilzitten, nu door een wacht- geld, later door een pensioen, beloond.

Deze bepaling omtrent het wachtgeld is een middel, waardoor de gansche wet ontdoken kan worden. Deze wil voor het pensioen zekeren ouderdom en zekeren dienstdtijd. Wil men nu iemand gans ontslaan, maar ook echter gaarne het volle pensioen laten genieten, waarop hij, in vervolg van tijd aanspraak zou hebben kun- nen maken, — men zal hem op wacht- geld stellen, tot dat hij in de termen der wet valt en pensioen vragen mag. Met het uitlaten of invoggen dezer enkele be- paling kan de wet staan of vallen. Zij zet eene wijde poort voor allerlei mis- bruiken open.

Niet minder onbillijk is eene andere bepaling van artikel 22. Men moet, namelijk, »op verbeerte van alle aan- »spraak op pensioen, zijn pensioen aan- »vragen *binnen* vijf jaren na het verlij- »gen der bevoegdheid daarop.” In plaats dat de staat dankbaar wezen zoude, dat de *regt*hebbende hem mittel van betaling

schonk, ontneemt hij hem zijn regt. Wanneer men hem alleen zijn regt op de verschenen termijnen ontzegde, — wij zouden in de bepaling niets onbillijks noch strijdigs met het gemeene regt vinden; maar dat men nu den gepensioneerde, van wien men den koop prijs van zijn pensioen genoten heeft, vervallen verklaart om het daarvoor gekochte of althans het door hem betaalde terug te eischen, is eene nieuwe bijdrage voor de zonderlinge wijs, op welke de minister van financiën regt en billijkheid begrijpt.

Niet minder onbillijk is het, dat »de burgerlijk gepensioneerden hun pensioen niet gelijktijdig mogen genieten met inkomsten of belooningen uit »rijks-, provinciale of plaatselijke geldmiddelen, enz.» wanneer het vereenigd bedrag de som van »vijfhonderd gulden overtreft.» Het pensioen is de beloning, hem gegeven voor vroegere diensten; aan het rijk bewezen; waarom weigert men hem de beloning wegens diensten, in het belang van andere openbare magten verrigt? Men heeft den grond, waarop dit rust, niet toegelicht. Kan het verwondering baren? hoe zou men eenen grond kunnen aangeven, waar die ten eenenmale ontbreekt?

Het ontwerp blijft de oude, dwaze leer handhaven, dat de gepensioneerde verplicht is, zijn pensioen binnen dit land te verteren, dit niet buitenslands mag doen. Sedert wanneer staat het den schuldenaar vrij, eigenmachtig de betaling eener wettiglijk op hem rustende en door hem erkende schuld aan voorwaarden te binden? Wanneer dus de ambtenaar in ons land, waar alles duur is, van zijn sober pensioen in armoede moet leven, terwijl hij slechts weinige uren over de grenzen zien daarmede fatsoenlijk zou kunnen generen, — de dankbare staat belooft zijne vroegere diensten, welke hem naar ziel en ligchaam versleten hebben, door hem te bevelen never hier gebrek te lijden dan elders in eere op burgerlijke wijs te leven. De minister zegt, dat »de maatschappij regt heeft op de voordeelen, »die het verblijf van den gepensioneerde »hier te lande voor het algemeen vertier »afwerpt, de staat op zijne bijdrage in »de belastingen.» Vanwaar of Zijne Excellentie dit regt ontleent? Waarschijnlijk uit zijne geheimzinnige wijsbegeerte van het regt?

En hiertoe eindigen wij onze aanmerkingen op dit wets-ontwerp, vol ongerijpheid en onrechtvaardigheden. Wij hadden nog menig artikel kunnen schrijven, eer de stof uitgeput ware, maar wij gelooven, dat het geleverde genoegzaam wezen zal om de fraaije wijs te leeren kennen, waarop bij ons de wetten gemaakt worden.

Duitslandsche berigten.

GROOTER TOEGANG POPEN.

Uit Westphalen, 25 febr. Wie de volksstemming in de provincie Posen meer van nabij kent, dan zal de tegenwoordige karakteristiek van zaken daar, zelfs in hare hoofdtrekken, vrij klaar zijn. Een op-

stand der Pruisische Polen tegen hunne regering verscheen reeds van den beginne als iets zeldzaams. Wel koesteren ook zij eenen radicalen weerzin tegen alles wat niet Poolsch is, en wenschen zij eene wedergeboorte van het Poolsche rijk; wel bestaat er ook bij hen eene ontoukterij, welke bij nacht den Poolschen adelaar de wieken waant te koften, (want siuts er, voor vijftien jaren, zich te Warschau vaandrigs en officieren bij de losbarsting der omwenteling onderscheidde, zweren den Poolschen gymnasiasten en den zonen der goedbezitters gelijke heldendaden voor den geest, en er is geen volk, hetwelk ook nog in het diepste ongeluk zoo fiere gedachten heeft als de Polen. Juist deze jongelieden maken een opvliegend, ligt ontvlambaar element uit; bij hen voegen zich eenige oude goedbezitters en eene menigte ongelukkige vlugtelingen uit Russisch Polen. Maar al dezulken, welke terstond tot eenen opstand zouden kunnen besluiten, vormen slechts een gering aantal. De eigenlijke grond voor eene omwenteling, eene verbitterde volkmassa, ontbreekt in de provincie Posen evenzeer als volkshoofden, welke de revolutie zouden kunnen leiden; want aan de eene zijde zijn de onschatbare voordeelen, welke de Duitse regering aan de cultuur des lauds en de vorming des volks geschonken heeft, te in het ooglopend, dan dat niet daardoor vele vijandschap weggenomen of getempert zoude worden. Wijders is het overgewicht der Duitse beschaving den Pool toch te groot, dan dat hij dezelve, zoo ze hem ook al zeer onaangenaam werde, zonder ommezien aanvallen en van zich werpen zoude, terwijl hij tegenover de Russen in juist omgekeerde verhouding staat. De Pruisische regering valt, echter, in geen opzigt het nationaal gevoel der Polen aan, zoolang zij niet beleedigd wordt, laat zij de Polen hunne nationaliteit op alle wijze uitdrukken en het is ongelooft, hoe blijde en tevreden zij daarmee zijn, gelijk kinderen met speelgoed. De regering laat, intusschen, hare verstandelijke overmacht en haar wel georganiseerd bestuur en hare regtspleging, welke den volke vroeger niet gekende verbeteringen aanbrengt, op het Poolsche nationaal gevoel rijl, maar krachtadig werken. Eindelijk is de geheele provincie reeds te zeer door Duitschers bewoond; in de steden zijn het burgers, op het land de grondbezitters, onderwijzers en fabrikanten, zoodat men met zekerheid een derde der bevolking voor Duitschers, of toch aan de Duitse belangen verbonden, kan beschouwen. Deze Duitschers geven, uiterlijk, veel toe aan de ijdelheid en onstuimigheid der Polen, doch weten tevens hun hoofdinzigt, in de regel, te doen gelden, en het verkeer, hetwelk zij met het volk hebben, werkt, in weerwil der dikwijls opgemerkte voorbedachtelijke terughouding der Polen, zeer sterk ten gunste der Duitse regering. Aan de andere zijde, zijn de Pruisische Polen lech te verstandig, om hunnen toestand niet zó in te zien, als dezelve werkelijk geschapen staat. De Poolsche adel wreef met de hervorming aller Poolsche landzaken tot een zelfstandig rijk werkelijk gediend; de niet-adelijke Polen zouden er wel mede ingenomen zijn, doch er weinig voordeel uit trekken. Iedere andere verandering in hunnen toestand, echter, welke niet tot weder oprigting van het oude Polen lijdt, kan niet dan eene zeer bedroevende vernedering voor alle Pruisische Polen zijn; dit is even klaar, als de herstelling van Polen zonder Duitschlands hulp een droom is. Wilden, echter, de Pruisische Polen op zich-zelfen tegen het steeds toegeruste Pruisen eenen aanval wagen, zoo wagt de volkomene dwaasheid. De zaak alzoo komt hierop neer, dat de Pruisische regering en tegen het algemeen in het algemeen in de provincie Posen is er aanwezig, maar deze slaat niet over tot den aanval, en ware men daartoe geneigd, zoo wordt die heilig door te vele tegenmiddelen verlamd en weder weggenomen. Oprallend moesten nu, evenwel, de tidingen eener revolutionaire beweging in deze provincie schijnen. Dat de opstand niet gevestigd of goed geordend was, zag men daarin, dat het der regering gemakkelijk viel denzelven te onderdrukken. Eigenlijk kwam de geheele zaak neder op planden maken, demonstratiën en betreedbaarheid. De oproerige volkmassa, de soldaten der revolutie waren nergens te vinden. Wel was er eene uitgelokte spanning en opgewondenheid, omtrent wat gebeuren zou, te bespeuren. Men had slechts weinige xamenwerpers en rattdraaiers voor zich, en de geschiedenis schreef veeleer gemaakt te zijn, dan zich zelve gemaakt te hebben. Ware het eene beweging

van het Poolsche volk geweest, zoo woude zij tot uitbarsting gekomen zijn, of zich althans meer duidelijk hebben vertoond. Het vermoeden lag nu voor de hand, dat de jonge lieden en overige ingezetenen, welke in de zaak betrokken waren, door de Polen te Parijs, of door de Russische Polen, of van eené andere zijde, waren opgezet. Ware, echter, deae beweging zuiver uitgegaan van de Poolsche patriotten, zoo had zij een karakter gehad, zou niet zó eigendommelijk voorbereid en niet zó kinderachtig afgeloopen zijn.

Er blijft dus niets anders over, dan hier te denken aan eene vreemde magt, welke geene gevaarlijke omwenteling, maar slechts den schijn daarvan wilde. Zulk eene post te spelen was zeer gemakkelijk; door geslepen onderhandelaren woude men de jongelieden op en zette de overigen door geruchten en verspreide oproepingen op. Waarschijnlijk zullen er nog daadzaken aan het licht komen, welke deze laatste meening bevestigen; hier mag men slechts op op eenige redenen wijzen, welke men in Rusland kon hebben, om in Posen deze tooneelen uit te spelen. Duitschland, en vooral Pruisen, zijn op weg, om zich inwendig meer kracht en vrijheid te verschaffen; een oproer, tegen Pruisen door een deel zijner onderdanen gerigt, moest een hinderpaal voor deze Duitse beweging zijn. Rusland is er, klaarblijkelijk op uit, om de Poolsche nationaliteit in den grond te vernietigen. Pruisen denkt daaraan niet; het heeft in Posen een middenpunt voor het verstandelijk en gezellige leven der Polen gevestigd; het Pruisische Polen staat naast het Russische als deszelfs tegenhanger, zoodat het laatste eene recht in het na-deelig daglicht nitkomt en nog erger, Rusland moet een vereenigings-punt voor het Poolsche leven dichtbij zijne grenzen vreezen. Wat kwam daar meer gelegen aan een opstand, welke de Pruisische regering, noodzakelijke, om op eene vijandelijke wijze tegen het Poolsche volksbestaan in hare provinciën te werk te gaan? Eindelijk heeft de goede verstandhouding van Rusland met de beide Duitse hoofdmachten in den laatsten tijd aanzienlijk geleden; in deze goede verstandhouding lag voor Rusland eene hoofdsterkte tegen Frankrijk en Engeland en de overige Duitse landen. Het was dus een groot nadeel, dat men het-zelve in zijn binnenland en aan zijne grenzen ongemoeid zou laten: de noodzakelijkheid eener goede verstandhouding en van gematigdheid, handelen tegen den drie mogendheden toegevallen landdeelen, was het geschiktste middel, om die verstandhouding ten spoedigste te herstellen. (Köln. Zig)

ENGELAND.

Londen, 25 febr. De heer Dedel, dezer dagen uit Gravenhage teruggekeerd, heeft gisteren een onderhoud met lord Aberdeen gehad. Z. Exc. is geheel hersteld van de ernstige ziekte, die hem te Gravenhage was overvallen.

In het Hooft-huis deed gisteren lord Beaumont een voorstel tot mededeeling der gevorderde correspondentie, betrekkelijk de interventie in Rio de la Plata. Graaf Aberdeen verdedigde de handelingen van het Britsche gouvernement, zowel als van het Franche, in deze zake, bij ziele, terens, dat generaal Rogas voorstellen had gedaan, die nog niet kon mededeelen, weshalve hij verwachte, dat de edele lord zijne motie zou intrekken, hetgeen ook geschiedde.

In het Lagerhuis ontbond den dertien van heden discussie over een voorstel van lord Beaumont, dat het Huis zich in de verlening van priviligiën zou vormen, tengevolge van de benoemingen van eenige pairs van het Parlement in de benoeming van leden van dit Huis. Sir A. Peel verzette zich daar tegen, en verklaarde, dat de heer Collett geen voorval was, hetwelk de tusschenkomst der Kamer noodzakelijk maakte. De heer Collett trok zijne motie weder in.

FRANKRIJK.

Parijs, 25 febr. De Messenger heeft de geruchten van Abd-el-Kader's komst in het landschap Penedoux weersproken.

Met de Madridsche brieven, die tot den 15den gaan, verneemt men, dat bij decreet van dien dag de heer Pena Agunayo tot minister van Financiën benoemd is. Hij is onder het tegenwoordig ministerie staats lid der commissie van het budget geweest en heeft langen tijd onder de bevelen van don Juan Mon gearbeid.

Binnenlandsche berigten.

Gravenhage, 23 febr. In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden, waarin HH. Exco. de ministers van financiën, van koloniën en van hervormde eeredienst, enz., tegenwoordig waren, zijn weder vijf verzoekschriften ontvangen, om bij de aanvulling der vacature in het kollegie van raden en generaalmeeesters der munt in aanmerking te komen. Zij zijn van de heeren: 1o. mr. *Reigersman*, advocaat te Arnhem en essayeur van het kantoor van waarborg; 2o. *van Riemsdijk*, agent van de schatkist te Maastricht; 3o. *Valckewaer*, gepensionoord kapitein der genie; 4o. *van Hoboken*, controlleur van het kantoor van waarborg te Zwolle; en 5o. *Stern*, inspecteur der registratie in Noord-Brabant. — Hunne namen zullen worden geplaatst op de lijst, die daarvan zal worden gedrukt.

Is ingekomen een adres van landbouwers en veehouders te Appingadam, houdende bedenkingen tegen het ontwerp van wet betrekkelijk het fonds van den landbouw. — Verzending aan de daartoe bestemde commissie. Dezelve doet verslag:

I. Bij monde van den heer *van Hildema Jongema*: op zeventien verzoekschriften nopens de voordragen van wel ten aanzien van het veefonds. — Ter griffie en drukken van het verslag.

II. Bij monde van den heer *Strens*: op enige adressen, houdende bedenkingen tegen het ontwerp van wet betrekkelijk de voorwaardelijke verhooging van inkomende en uitgaande regten. — Ter griffie.

De heer *van Dam van Isselt* heeft daarop het woord genomen en gezegd:

»Edel Moederen Heeren!
»Nadat de heer *van Hall* reeds dadelijk had aangekondigd, dat hij in de vergadering van 11. donderdag gezeten was tusschen Z. Excellentie den heer minister van financiën en mij, vertrouwd ik mijne belangen ten deze toe aan den heer baron *Nahuis*, lid van de algemeene rekenkamer. De heer *van Hall* had zijnerzijds daartoe zijne keuze gevestigd op Zijne Excellentie den heer luitenant-generaal *Trip*.

»Deze beide heeren meenden, om het regelen en vaststellen van meer ernstige punten, zoo mogelijk, voor te komen, dat zij moesten beproeven of er geene reden bestond om de partijen te barredigen; maar de heer *van Hall* reeds dadelijk had aangekondigd, dat hij in de vergadering had gezegd, dat hij hem geene de minste intentie had bestaan mij te beledigen.

»In den namiddag van zaterdag gaven de heeren *Trip* en *Nahuis* mij kennis, dat de heer *van Hall* bereid was te verklaren:

»Dat hij nimmer zoude aarzelen verschooning te vragen, indien hij ooit onwillekeurig iemand beledigd mogt hebben; dat hij zich echter in dezen geene vrijheid van alle belediging of van beledigende bedoelingen, gelijk hij zulks reeds dadelijk in de Kamer verklaard had, toen hij uit het antwoord van den heer van den heer *van Dam* aan den president ontwaarde, dat deze zijne woorden »had opgevat, alsof hij hem van laster had beschuldigd; dat hij dus alsnog kon verklaren, dat hij geene de minste intentie heeft gehad, den heer *van Dam van Isselt* te beledigen, door de door hem gebruikte uitdrukkingen; dat hij bedoeld heeft, dat »hij een persoon, die buiten de Kamer die zaak aan den heer *van Dam* mogt hebben medegedeeld, zoude beschouwen als een lasteraar.

»Nadat de heer luitenant-generaal *Trip*, zoowel als de heer *Nahuis*, mij de plegtige verzekering hadden gegeven, dat zij van oordeel waren, dat ik met die verklaring genoegen konde nemen, gaf ik mijne toestemming, om de verklaring van den heer *van Hall* te ontvangen. Ten huize van den heer *Nahuis*, in tegenwoordigheid van den president en van eenige leden dezer vergadering, het willede overlaten aan de heeren van mijne geachte ambtgenooten, of ik mij met die verklaring des heeren *van Hall* konde te vreden stellen.

Des namiddags, ten vier ure, begaf ik mij naar de woning van den heer *Nahuis* en had te eer aldaar aan te treffen de heeren: *van Hall*, *Trip*, *Bruce*, *Gevers van Endegeest*, *Verwey-Meyjan*, *Telling*, *van Gollstein* en de *Man*.

»Nadat de heer *van Hall* de bovenvermelde verklaring had voorgelezen, en nadat de heeren *Trip* en *Nahuis* hadden verklaard, dat door geene der partijen eenige demarchoe was gedaan, strjdig met de beginselen van eer, nam ik de vrijheid aan mijne geachte ambtgenooten af te vragen, of zij meenden, dat ik mij met die verklaring mogt tevreden stellen? er bijvoegende, dat ik mijne beslissing ten deze had

afhankelijk gemaakt van hunne meening, en dat ik mij het regt had voorbehouden, de verklaring van den heer *van Hall* openbaar te mogen maken.

»De president dezer vergadering, na de meening van de heeren *Trip* en *Nahuis* vernomen te hebben, verklaarde, even als mijne vijf overige geachte medeleden, dat zij met die meening van genoemde heeren instemden, en dat zij geloofden, dat ik mij met de gegevene verklaring behoorde tevreden te stellen.

»Nadat de heer *van Hall* zijne toestemming had gegeven tot de openbaarmaking van de door hem gegevene verklaring, heb ik ook mijnerzijds niet gearzeld te verklaren, dat ik alsnu de zaak wilde beschouwen als afgedaan, en hebben wij elkander daarop de hand ter verzoening toegereikt.

»Van de mij gegevene vrijheid gebruik makende, heb ik gemeend, dat de meest gepaste wijze, om die verklaring openbaar te maken, daarin zoude bestaan, dat ik in deze vergadering verslag deed van het voorgvallene.

»Hieraan, Ed. Mog heeren! heb ik met de meest mogelijke naauwkeurigheid voldaan.

»Het zij mij vergund te besluiten met den hartelijken wensch, dat gij allen van hetzelfde gevoelen moogt zijn, als de door mij opgenoemde medeleden.

»Mogten echter een of meer heeren van U Edel Mogenden mijn gehouden gedrag in dezen niet goedkeuren, dan stel ik genoeg vertrouwen in het karakter mijner geachte mede-afgevaardigden, om mij overtuigd te houden, dat zij mij hunne bezwaren met rondborstigheid zullen mededeelen.

Zijne Excellentie de minister van financiën heeft daarop het woord genomen en gezegd:

»EDEL MOEDEREN HEEREN!

»Ik heb geen oogenblik gearzeld, om aan den geachten vorigen spreker de gevraagde magtiging tot openbaarmaking te verleenen. Wat Zijn Edel Mogende heeft medegedeeld is volkomen overeenkomstig met het werkelijk gebeurde. Ik verheug mij des te meer over deze openbaarmaking en zeg den spreker daarvoor dank, omdat daardoor ook buiten deze vergadering zullen voorgekomen zijn alle eenzijdige voorstellingen, welke men reeds zooverre heeft durven uitbreiden, dat men het votum van U Edel Mogenden over een ontwerp van wet in verband heeft durven brengen met een persoonlijk incident.

»Voor het overige zal ik, voor alsnog, mij wederhouden van eenige meening te uiten omtrent het vraagpunt, of ik na dat votum al dan niet aan het hoofd van het departement van financiën zal kunnen blijven.

»Daarom zal ik niet vooruitloopen de beschouwingen van het geëerbiedigd hoofd van den staat, en zal men mij ook wel willen veroorloven, mijne eigene rijpe overweging voor te behouden.

Daarop verklaart de voorzitter de vergadering te zijn gesloten.

De afdelingen van de Tweede Kamer der Staten-Generaal hebben zich heden bezig gehouden met het onderzoek van het voorstel tot herziening van het reglement van orde en zullen morgen dat onderzoek voortzetten.

Leiden, 23 febr. Bij de velelei vermeldingen, die men van tijd tot tijd in de nieuwsheden vindt, omtrent de waarde van droog te maken gronden, komt het ons niet onbelangrijk voor, ook eens mede te deelen wat men dienaangaande omtrent eenen der merkwaardigste droog te maken gronden, dien van het Haarlemmermeer, vindt aangeleekend.

In 1623 kocht de heer *van Warmond* van de stad Leiden een gedeelte van het Haarlemmermeer, ten einde het droog te maken, tegen f125 het morgen, hetwelk voor de 20 000 morgen, thans door Leiden bezeten, eene waarde onderstelt van twee en een half miljoen. Daar hij, echter, de onderneming niet zal gedaan hebben zonder de kosten van droogmaking te berekenen, mag men veilig aannemen, dat de grond, eenmaal droog gemaakt zijnde, eene aauwmerkelijk hoogere waarde moest opleveren.

De beroemde *Leeghwater*, die in 1641 de kosten van droogmaking op f180 het morgen berekende, noemt daarbij de onderneming eene *grootte zilveren goudmijn*, waaruit men kan besluiten, dat hij de waarde van den drooggemaakten grond, althans op het dubbel, en dan de 20,000 morgen op meer dan 7 miljoen schatte.

In 1742 berekende de verdienstelijke landmeter *Bolstra* de kosten van droogmaking op f350 het morgen, en voegde er bij, dat de waarde der landen die kosten zeer ver zoude overtreffen. Stelt men nu deze de kosten zeer overtreffende waarde slechts op f500 het morgen, zoo verkrijgt men over het geheel reeds eene som van 10 miljoen.

In hetzelfde jaar gaf *Zumhag de Koesfelt*, stads med. doctor alhier en lid der Koninklijke maatschappij van wetenschappen te Berlijn, een minder kostbaar ontwerp van droogmaking in het licht, waarbij hij de kosten op f250 of f300 het morgen stelde, onder bijvoeging, dat hij in een tweede stuk het voordeel er van zou aanwijzen; dit stuk is nooit uitgekomen, doch hij stelde, blijkens dit gezegde, de waarde der drooggemaakte gronden op meer dan f300 het morgen, en dus het geheel op meer dan 6 miljoen.

In 1791 kwam te Amsterdam, bij *D. Schuurman*, eene naamlooze verhandeling in het licht, onder den titel van: *Plan tot verbetering van Nederlands zeevezen*, waarin over de droogmaking van het Haarlemmermeer gehandeld en de waarde der drooggemaakte landen op ten minste f600 het morgen werd berekend, makende voor 20,000 morgen 12 miljoen.

In 1820 schatte *J. Engelman*, oud landmeter bij den waterstaat, de drooggemaakte landen op f600 het morgen.

De onlangs overleden baron *van Lijnden van Hemmen*, in zijn bekend werk, stelde in 1821 het morgen, door elkander, nog hooger, namelijk op f620.

De regering, eindelijk, schijnt die waarde op nagenoeg 3½ miljoen te schatten. In 1838 althans, bij de beraadslagingen in de Tweede Kamer over het eerste ontwerp van droogmaking, dat in 1839 met geringe wijziging werd aangenomen, zeide de minister van binnenlandsche zaken, dat de drooggemaakte landen door elkander f200 per bunder konden opbrengen, verkrijgende men alzoo voor 16,700 bunders, eene som van f3,140,000; doch dat door sommigen die prijs op veel meer, door anderen op minder werd berkend.

Leeuwarden, 23 febr. Men verneemt met belangstelling, dat de onderhandelingen van eenige voornamelijk handelshuizen te Amsterdam, aan wier hoofd de heer *W. . . .* staat, wegens den aankoop van eene groote uitgestrekte heidegrond in de nabijheid van het Heerenveen, de ontginning dier woeste gronden ten doel hebbende, in zoo verre gevorderd zijn, dat de aanvraag tot concessie eerstdaags wordt tegemoet gezien. Bijaldien dit plan verwezenlijkt wordt, zullen de omliggende plaatsen daarvan veel voordeel trekken naardien het bepaald is, om voor die ontginning slechts aldaar wonende lieden te bezigen.

Sneek, 20 febr. Er bevindt zich thans binnen deze stad eene zieke, die de bijzondere aandacht boeit van het publiek. Het is eene jonge dochter tusschen de 25 en 30 jaren oud, die, bij hare moeder, de weduwe *W. . . .* inwonende, al langen tijd sukkelde maar nu sedert de laatste maanden het zonderlinge verschijnsel oplevert, dat de achtenswaardige geneeskundige, die haar in behandeling heeft, van tijd tot tijd spelden uit onderscheidene deelen van haar ligchaam haalt, die onder de oppervlakte der huid verborgen zitten, en somwijlen zoo diep, dat dezelve door operatie gevonden moeten worden. De lijdere ontdekt de plaats, alwaar deze spelden zitten, door inwendige steking of pijn, en het reeds uitgehaald getal daarvan bedraagt, naar wij vernemen, al over de zestig.

Om meer dan ééne reden is het wenschelijk, dat de oorzaak van een verschijnsel, naar wiens wedergeven misschien te vergeefs zal zoeken, helder aan het licht kome.

Ingezonden stukken.

Nieuwe Staatsregtsleer,

VOLGENS DE VINDING VAN HET OPENBAAR MINISTERIE.

(Vervolg van no. 39.)

Ook de procureur-generaal bij het provinciale hof kan het niet zijn. Trouwens deze doet het openbaar ministerie waarnemen, bij de onderhoorige regibanken door den officier van justitie, bij het hof door den advocaat-generaal. Doch hij is ook veelal zelf in bij het hof dienende gedingen, gelijk thans ter bepleiting der nieuwgevondene staatsregtsleer tegen het vrijsprekend vonnis der correctionele rechtbank te Arnhem, de waarnemende ambtenaar, *derhalve niet zelf* het openbaar ministerie.

En buitendien, ten ware gebeuren mogt, dat één hof over meer dan ééne provincie wierd gesteld, telt men zoo vele hoven, als er provinciën zijn. De procureurs-generaal bij die hoven kunnen, echter, niet ook zoo vele openbare ministeriën zijn, want dit laatstgemelde, zoo als genoegzaam uit de regtsvervolgingen blijkt, is één, als het ware alomtegenwoordig, over het geheele rijk. Wie zou ook ligtzinnig genoeg wezen om zich te verbeelden, of ligtzinnig genoeg om zich te laten diets maken, dat drie onderscheidene en van elkander onafhankelijke publieke aanklagers, in drie verschillende provinciën, eensklaps, nagenoeg gelijktijdig, zouden zijn opgetreden, om, zonder daartoe laat te hebben bekomen, en uit eigen beweging, de strafwet in te roepen ter zake van, oppervlakkig althans gelijke, handelingen, waarvan de geoorlooftheid zoo zeer in het algemeen gekoesterd en van regeringswege zelve meermaals beaamd en gestreeld volksbegrip vast staat, dat zelfs onverklaarbaar schijnt hoe maar iemand op den inval is kunnen komen van daarover maar eenigen twijfel te opperen. Er is slechts één man, dien wij in staat kennen om die iemand te zijn.

Dit kan al wederom ook niet zijn de procureur-generaal bij den Hoogen Raad, ofschoon deze ambtenaar degene zij, die de regtsvervolgingen in de verschillende provinciën heeft doen plaats hebben. Immers wij lazen, van eene zijde, welke men kwalijk verdenken kan van zich in dit geval eene onnaauwkeurigheid te hebben veroorloofd, (die overigens voor oogenblikkelijke logenstraffing zou hebben blootgestaan) de zeer stellige verzekering, dat deze ambtenaar uitdrukkelijken lust ontvangen heeft tot het doen instellen van die regtsvervolgingen. Hij kan dus niet het openbaar ministerie zijn, hetwelk verklaard wordt in deze te werk te gaan, zonder daartoe laat te hebben bekomen en uit eigen beweging!

Ondertusschen, kan men vragen, wat belang kunnen wij hebben om angstvallig na te gaan wie al of niet de staatsregtsleer vormde, zij, die verknagt de door hem gevondene nieuwe leer, maar de keur van

van het regtsgezag gestempeld te zien? Het is, omdat, tot overweging van de, indien dit mogt kunnen gebeuren, daarvan onvermijdelijk te voorzien gevolgen, ons geenszins onverschillig zijn kan het standpunt te kennen, waarop zich die eenige iemand berispt, en waarop hij het geheel, zoo niet beter, althans anders dan het meereendeel der gewone burgermensen overziet.

Men vergaane ons daarom, nog een oogenblik bij dit onderzoek te verwijlen.

In 1798 toen de verklaarde een- en ondeelbaarheid der Bataafsche republiek de invoering had met zich gebragt van een Hoog Nationaal Geregts-hof, gaf de staatsregeling van dien tijd de bevoegdheid om reglers en rogbanken wegens verzuim te vermanen, en, in geval van misdrijf, te schorsen en aan te klagen, niet aan den publicken aanklager bij dat hooggeregtshof, maar aan den Agent (minister) van Justitie. Onder de staatsregeling van 1801 ging de de ziele van het openbaar ministerie over in het Nationaal Syndicaat en men kende geenen agent van justitie. Bij de staatsregeling van 1805, die tot de daaropvolgende eenhoofdige regering de brug legde, verviel het Nationaal Syndicaat, maar onder de voorgescreven beoemingen van secretarissen van staat, van den en geenen voor de zaken van justitie en de vroeger bevoegdheid van den voormaligen agent van dat departement kon derhalve door Riemand dan den publicken aanklager bij het Nationaal Geregts-hof worden uitgeoefend. De constitutie van 1806 (voor het koninkrijk Holland) het het Nationaal Geregts-hof bestaan en bepaalde, dat de algemeene beschikking der riks staan, en onder het beleid van vier (door den koning te benoemen) ministers van staat, namelijk, een van buitenlandsche zaken, een der zee- en landmagt, een der financiën en een der binnenlandsche zaken; derhalve, wederom geene voor justitie, hetwelk nogtans niet wegnam, dat koning koninkrijken eenen minister voor dat departement aanstelde en daartoe zijne keus liet vallen op (nu wijlen) mr. C. F. VAN MAAREN, die wij nog jaren als het hoofd daarvan hebben mogen zien, nadat reeds het feest zijner vijf en twintig-jarige werkzaamheid in die dienstbetrekking gevierd was. Doch de heer VAN MAAREN beweerde niet, ontkende veelver, dat dat hem, als minister, de leiding der parketten toekwam.

Na het korte tusschen-tijdvak van het geheele verlies van alle zelfstandigheid van den staat onder het Fransche keizerschap, de in november 1813 tot soverreinen vorst, nlijgeroepen eenige overgebleven zoon van den voormaligen erfstadhouder verlangd hebbende de hem aangeboden hooge waardigheid en daaraan verbonden magt niet te aahvaarden dan onder beding, dat de vormen der regering zouden beschreven worden bij eené plegtig vast te stellen wet, (van soortgelijken aard, als welke men in de jongst verloopende reeks van jaren, voor de inlijving in het Fransche keizerrijk, staatsregeling, of constitutie geheeten had, doch waaraan toen verkieslijk werd geacht den naam van grondwet te geven,) bleef het hooggeregtshof over de van euds Vereenigde Nederlanden in stand, en de grondwet noemde wel niet bepaaldelyk een departement van justitie, maar ook geen ander, en behelsde daaromtrent slechts de algemeene bevoordingen: »De sovereyne vorst stelt ministeriële departementen in, benoemt derzelver hoofden en ontslaat dezelve, naar zijn welgevallen." Het was de heer mr. C. F. VAN MAAREN, die op den 29sten maart 1814 aan de vergadering der aanzienlijken, op last van den sovereynen vorst, de gronden ontwikkelde, waarop het toenmalig staatsgebouw (de herscheping van den staat, zoo hij zich uitdrukte,) was opgetrokken. Het was niet, — zij hier in het voorbijgaan aangemerkt, — in de hoedanigheid van minister van justitie, gelijk onlangs in een dagblad werd gelezen, maar in die van Eersten President van het Hooggeregtshof der Vereenigde Nederlanden, dat de heer VAN MAAREN toen de plegtige redevoering hield, die door de aanzienlijken werd waardig geacht, als een blijvend, onverrikbaar steunpunt ter beoordeeling der in te voeren grondwet, in het archief bewaard te worden.

Bij de grondwet van 1814 was voorgescreven: (artikel 102) »Er zal een opeerste geregtshof worden ingesteld onder des naam van Hoogen Raad der Vereenigde Nederlanden, ten eenen zijde artikel (107) ziede: »De Hooge raad der Nederlanden, die den geregelden loop der rechtsbetreffingen." In die laatste bepaling, was evenwel de tegenwoordige tijd slechts door eene spraakwysige wending, in de plaats van een toekomstigen tijd gesteld, gelijk mede in de nieuwe grondwet van 1815, waarin gelezen werd: (artikel 175, thans 178,) »er bestaat enz. onder den naam van Hoogen Raad enz. even als (artikel 182, thans 180) »in elke provincie is een geregtshof enz." of schoon het ook nu, het ander niet vroeger dan verscheidene jaren daarna, en na de sloping van het koninkrijk en daarop gevolgde regerings-wisseling, in 1838, waarheid werd.

De heer VAN MAAREN was middelenwyl en bleef nog vier jaren langer, minister van justitie in het koninkrijk der Nederlanden, en dien overvinderd, tot in 1838, met de functie belast van eersten president van het hooggeregtshof te de Gravenhage, zoo als het toen genoemd werd, ter onderscheiding van de twee andere met gelijke regtmagt bedeelde hoven, te Brussel en te Linn, waarvan de voortdurende overde door de vergrooing van het grondgebied verkregene provincie, noodig bleef ten gevolge van

het niet bestaan van den »bestaanden" Hoogen Raad. Elk van die hoven had eenen procureur generaal, die aan zijne onderhoorige officieren van justitie, (of procureurs du roi, zoo men in het Fransch ziede,) bevelen gaf. Een openbaar ministerie, met éénen algemeenen hoofdzetel over het gansche rijk, bestond toen niet. Het gevolg daarvan was, onder anderen, de ongelijkvormigheid, dat vijftien jaren lang, een drukker, de schrijver bekend zijnde, in geval van strafvordering, ter zake van een gedrukt geschrift, onder het eene hooggeregtshof als mededader (co-auteur), bij het andere als medeplichtige (complice), te 's Hage, als niet aansprakelyk werd aangemerkt.

De afval van den vreemdeoortigen aanwas maakte in 1830 een einde aan die tegenstrijdigheid, vooreerst omdat nu metterdaad slechts het hooggeregtshof te 's Hage overbleef, en voorts, omdat dit zelve, eindelijk, in 1838, vervangen werd door den (sedert 1815 in de letter der grondwet »bestaanden") Hoogen Raad, waarmede tevens het eerste presidentschap van den heer VAN MAAREN verviel, die nogtans als minister van justitie aanbleef, tot dat in 1842 de Amsterdamsche advokaat T. A. VAN NELLE zijne plaats kwam innemen aan het hoofd van het departement van justitie, dat voor de laatgenoemde, echter, slechts de trede was, zoo men wept, om tot zijn tegenwoordig standpunt aan het hoofd der financiën en den daaraan verbonden invloed op het algemeen beleid der regering op te klimmen.

(Wordt voortgezet.)

PROGRAMMA
der WEDLOOPEN en
HARDRAVERIJEN,
met gemeen overleg van
het stedelyk bestuur van
Arnhem, uitgeschreven
door de SOCIETEIT TOT AANMOEDIGING VAN DE VERBETERING VAN HET PAARDENRAS in Nederland, welke zullen plaats hebben op maandag den 13den juli 1846, op de renbaan nabij gemelde stad.

No. 1. PRIJS, door Z. K. H. den prins VAN ORANJE gegeven.

Wedren. Eene zilveren vaas, voor paarden uit alle landen, van alle rassen en allen ouderdom.

Inzet. f 120. Half forfait. (f 60), te verklaren eene maand voor de wedloopen, aan de stads-secretarie.

Gewigt voor paarden van 3 jaren: 49 Nederl. p.; voor 4 jarige: 59,5 Ned. p.; voor 5 jarige 63,5 Nederl. p; voor 6 jarige paarden en daar boven, 65 Nederl. p.

Ruinen en merriën, dragen 1,5 Nederl. minder; paarden, geboren in Engeland, dragen 3 Ned. ponden overwigt.

Paarden, die in 1845, op het vasteland eenmaal f 500 gewonnen hebben, dragen 2 Ned. p. overwigt.

Paarden, die tweemaal gewonnen hebben, dragen 3,5 Ned. p. overwigt.

Die, welke driemaal en meer gewonnen hebben, dragen 4,5 Nederl. p. overwigt.

Geen paard, zal meer dan 4,5 Nederl. p. overwigt te dragen hebben.

Vier-jarige en oudere paarden, die nimmer gewonnen hebben, dragen 2 Nederl. p. minder.

Afstand; driemaal de baan.

Het totaal der inleggelden voor het tweede aankomende paard.

Inschrijving voor 11 juli.

No. 2. PRIJS, door de STAD ARNHEM gegeven.

Wedren. f 400, voor inlandsche paarden, van allen ouderdom.

Afstand: eenmaal de baan, en partie liee.

Gewigt: volgens het reglement der societeit.

Inleg: f 20 tot premie, van het tweede aankomende paard.

Inschrijving voor 1 april.

No. 3. PREMIËN door de SOCIETEIT gegeven.

Premiën. Twee premiën, elk van f 75, voor de schoonste inlandsche paarden, geboren in 1844, en getrokken uit hengsten der koninklijke stoeterij van Borculo, of uit andere volbloed-hengsten.

Inschrijving voor 1 mei.

De paarden moeten des morgens ten 10 ure, ter keuring op de renbaan aanwezig zijn.

No. 4. POT of POULE.

Heeren wedren. Voor paarden van alle landen, rassen en allen ouderdom, bereiden door heeren.

Afstand: eenmaal de baan.

Gewigt: onbepaald.

Wedren. Prijs van f 150, uitgeloofd wordende voor inlandsche paarden, geboren in 1842 of later, en getrokken uit hengsten der koninklijke stoeterij van Borculo, of uit andere volbloed-hengsten.

Afstand: eenmaal de baan.

Gewigt: volgens het reglement der societeit.

Inleg: f 20, tot premie voor het tweedeaankomende paard.

Inschrijving voor 1 mei.

No. 6. POT of POULE.

Harddraverij. Voor inlandsche paarden van allen ouderdom.

Afstand: telkens eenmaal de baan, en partie liee.

Gewigt: onbepaald.

Inleg: f 20.

Inschrijving voor 1 juli.

No. 7 PRIJS, door de STAD ARNHEM gegeven.

Harddraverij voor ingespannen paarden.

f 100, voor het span inlandsche paarden, geboren in 1841, of later, hetwelk in den kortsten tijd de baan zal hebben rondgedraafd.

Afstand: eenmaal de baan.

De paarden moeten ingespannen zijn voor een vierdelig rjtuig.

Inleg: voor het span f 20, te voegen bij den prijs.

Inschrijving voor 1 mei.

De snelheid van elken rid wordt door den chronometer opgenomen.

Deze draverijen hebben plaats tusschen de onderscheidene gedeelten van den vorigen wedloop No. 5.

Algemeene bepalingen.

Na den afloop van den wedren wordt de baan beschikbaar gesteld voor wedloopen, of harddraverijen, om onderlinge weddenschappen (matches), mits de toestemming der jury hebbende.

De aangifte of inschrijving der paarden moet plaats hebben ter secretarie der stad Arnhem.

De inschrijving wordt geheim gehouden, tot dat de daartoe bepaalde termijn verstreken is.

Bij de aangifte worden de certificaten overgelegd. De inleggelden kunnen later, niterlijk voor den aanvang van den wedren, worden voldaan.

De wedloopen en harddraverijen worden geregeld door de reglementen, die voor het jaar 1846 zullen worden gearresteerd.

Het comité behoudt zich voor, om de premiën, bedeld bij n°. 3, niet uit te reiken, dan voor zoo verre de aangeboden paarden zodanig uitmunten, dat zij de vereerende onderscheiding eener premie waardig zijn.

Ieder inschrijver heeft de bevoegdheid, om, na verloop van het tijdstip der inschrijving, inzage te nemen van het register van inschrijving en der certificaten, voor zoo veel betreft den wedloop of de harddraverij, waarin zijn paard betrokken is.

Zegt het voort.

Advertentiën.

Door verandering van betrekking

Uit de Hand te Koop:

Eene welbekante, in volle werking zijnde BAKKERIJ, staande op eenen goeden stand in een klein, doch door deszelfs omgevingen volkrijk Dorp, nabij Doetinchem, waaraan het reg van BODEJEN WEDDENS is verbonden, en mede tot alle WERKING en BEDRIJF zeer geschikt, alles in goeden staat en op dadelijk te kuopen worden aanvaard. — Adres bij den Notaris F. X. L. DE BOUTH, te Varsseveld.

Brieven franco.

De onderzekerende heeft de eer aan zijne geëerde begunstigers te berichten, dat hij zijn BEDRIJF verplaatst heeft in de Bakkerstraat tegenover de Bontincksteeg, belovende tevens bij voortdoring aan zijne geëerde begunstigers een nette en solide bediening.

Arnhem, 24 Februarij 1846.

OF ALGEMEEN VERZOEK.

GROOTE SOIRÉE MUSICALE.

op Donderdag den 28sten Februarij 1846, te geven door de Heeren KELLERMAN, SIBIRIJSCHER van Z. M. den Koning van Denemarck, en DE BOIS, Solo-Violist van het Casino Parana, in Parijs, in de Grootte Zaal van het Zwijnshoofd, van den Heer JAEGER, te Arnhem.

Prijs der Entree is f 1.50 voor een heer, en f 1 voor eene dame. De entree-kaartjes zijn te bekomen aan het Zwijnshoofd.

Aanvang ten 7 ure.

De plaatsen kunnen besproken worden van af des morgens 10 uur.

Waterhoogte te Arnhem.

Den 24 Febr. 3 Et 7 Palm 5 Duim: gew. Ogov. 22 D.

Te Arnhem, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.